

delse af, at der fra Statens Side bør gøres noget for Byarbejdernes Boligforhold. Der blev under den foregaaende Sags Behandling i ret stærke Ord talt om Tilbøjeligheden eller Utilbøjeligheden hos mange til at ville tage sig af Byernes Interesser, og her er der da allerede en Lejlighed, hvor det kan vises ogsaa fra Lovgivningsmagtens Side, at der virkelig er Kærlighed og Interesse for Byerne og deres Vel. Da nu Tiden, som alle de foregaaende Talere i denne Sag have bemærket, er saa langt fremrykket, skal jeg heller ikke opholde det høje Ting med at sige, hvad jeg ganske vist havde paa Samvittigheden, men indskrænke mig til at sige, at omendskønt dette Lovforslag har en ganske anden Basis og gaar i en anden Retning, end jeg kunde ønske, finder jeg dog, da det kun er en Forlængelse af en allerede i 6 Aar bestaaende Lov, og da denne, saa vidt jeg har kunnet skønne, i Virkeligheden har haft gode Virkninger og ogsaa vil faa en lignende god Virkning i sin Forlængelse, kan jeg dog ikke alene gaa med til Loven, men ogsaa anbefale den til Vedtagelse.

Andersen: Jeg ønsker ligeledes med nogle faa Ord at anbefale det foreliggende Forslag, der er en Fortsættelse af den Lovgivning, der fandt sit første Udtryk i Loven af 29. Marts 1887, et Forslag, der var indbragt i Folketinget af 2 af mine Partifæller i Forbindelse med det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Trier) og den højtærede Finansminister. Denne Lov blev senere fortsat i Loven af 26. Februar 1898. Disse Love havde til lige det Formaal at yde Kommunerne Tilskud til Fjernelse af de overbebyggede og usunde Bydele. Dette sidste er udeladt af det foreliggende Forslag, hvad jeg beklager. Det er det med den Motivering, at denne Bestemmelse endnu ikke er brugt af nogen Kommune. Det tillægger jeg nu ikke saa stor Betydning. Man maa jo huske, at der gik ikke saa kort Tid efter den første Lovs Vedtagelse, før den blev benyttet. Man kan i Virkeligheden sige, at Loven af 1887 aldrig blev rigtig benyttet, idet de Beløb, der bleve stillede til Disposition, ikke bleve optagne. Derimod er Loven af 1898 bleven benyttet i rigt Maal. Den skulde gælde til 1907, men de Midler, der i den bleve stillede til Raadighed, ere allerede optagne. Jeg tror derfor ikke, at det betyder noget, at Kommunerne ikke hidtil have benyttet denne Bestemmelse; Kommunerne ville godt fremtidig kunne gøre Brug af den. Jeg havde

derfor gerne set den bibeholdt. — Om Laan til Opførelse af Arbejderboliger har det jo vist sig, at der har været meget stærkt Begær. Jeg tror derfor, det vilde være rigtigst at søge at komme disse Krav i Møde ved at vedtage dette Lovforslag. Jeg kunde have ønsket, at denne Sum var bleven sat noget højere, end Tilfældet er. Det forekommer mig, at de sidste 6 Aar, hvori Loven af 1898 har virket, har vist, at der er Trang til et større Beløb end til 200,000 Kr. Der kunde derfor være Anledning til at forhøje dette Beløb, men i øvrigt skal jeg anbefale Lovforslaget. Det kan jo være, at man under Lovforslagets videre Behandling kan enes om at sætte dette Beløb højere end det, der nævnes i Lovforslaget.

Finansministeren (Hage): Til det ærede Medlem, som sidst talte, skal jeg bemærke, at den Bestemmelse, som fandtes i Loven af 29. Marts 1887, og som derfra gik uforandret over i Loven af 26. Februar 1898 — Bestemmelsen om, at der kunde udlaanes ikke blot til Opførelse af Arbejderboliger men ogsaa til Ombygning af overbebyggede og usunde Bydele — den har sin bestemte, historiske Oprindelse. Den stammer fra den Arbejdsløshed, der var stærkt fremtrædende i den sidste Halvdel af Firserne. For at bidrage til at raade Bod derpaa, stillede man København og andre Købstæder for Øje, at de kunde faa Laan af Statskassen, naar de vilde sætte Arbejder af den her omhandlede Art i Gang. Men allerede det, at denne Bestemmelse har haft en bestemt Lejlighedsaarsag, taler imod at gentage en saadan Bemyndigelse nu, da Forholdene ere anderledes. At det normalt skulde sættes som en Opgave for Staten at gøre Udlaan til Kommunerne, for at disse kunne foretage Regulerings- og Ombygningsarbejder inden for Kommunen, det maatte jeg i høj Grad fra raade. Det er derfor med velberaad Hu, at dette Lovforslag kun omfatter den sidste Halvdel af de tidligere Love, nemlig den, der gaar ud paa at give Laan til Opførelse af Arbejderboliger.

Andersen: Den højtærede Minister har ganske sikkert Ret i, at Loven af 29. Marts 1887 bundede for en Del i et Ønske om derved at imødekomme og afhjælpe den da tilstedeværende Arbejdsløshed. Hvorvidt Forholdene ere synderligt forskellige nu fra den Gang, er vistnok ret tvivlsomt. Der er for Tiden en meget